

« zurück blättern vor »

PEKEFLEJSZ subst. m. sgl., ab 1725; auch *pekieflajsz*, *pekielflejsz*, *pek(i)enflejsz*; ‘in Salzlake eingelegtes Fleisch’ – ‘peklowane mięso’: 1720–1730 SapANot k3, SP17 *na tesz Święta Wielkanocne ma być dokarmionych ze Dwa Zdzierki iuz to y dla okazatego mięsa iuz i dla uchodzenia Pekienflejszu na cały przeciąg lata.* o 1779–1780 Kluk Zw.1 235, L *Pekielflejsz, iak się soli.* o 1781–1782 Kluk Kop.1 183, L *W gospodarstwie saletra się używa do solenia pekielflejszu.* o (†1812) 1953 Tremb.Proz. 201, DOR *Pokarmy szkodliwe: toje, sadła, stoniny, szmalce, pekeflejsze.* o 1844 Bog.Wiz. 111, WIECZ *Być może, że przestanie tylko na niemieckiej kolacji i zje u Grassowa porcją pekeflejszu z grochem.* o 1881 Paraw., WIECZ *Tu mam kulę... tu... tu... desperował pokazując ręką poniżej krzyża... – Dubeltówka nabita była solą! – Solą? O ja nieszczęśliwy! Zrobiłeś pan ze mnie pekenflejsz!* o (1890) 1948–1952 Prus Lalka II 63, DOR *Przy bocznym stoliku jedzą pekeflejsz z grochem.* o [LBel.] (1904) 1932 Żer.Popioły III 116, DOR *Żołnierze roznosili kiszkę podgardlaną na gorąco, tłuste salcesony na zimno, pekeflejsze i szynki z chrzanem.* – L, SWIL, SW, DOR (daw.) sowie SPA 1916. ◇ **Var:** *pekeflejsz* subst. m., (†1812) 1953 Tremb.Proz. 201, DOR o [LBel.] (1904) 1932 Żer.Popioły III 116, DOR – SWIL, DOR (daw.); *pekieflajsz* subst. m. – SW sowie SPA 1916; *pekielflejsz* subst. m., 1779–1780 Kluk Zw.1 235, L o [LBel.] 1781–1782 Kluk Kop.1 183, L – L, SW (m.u.); *pek(i)enflejsz* subst. m., 1720–1730 SapANot k3, SP17 o [LBel.] 1881 Paraw., WIECZ. ◇ **Etym:** nhd. *Pökelfleisch* subst. n., ‘eingepökelttes Fleisch’, GRI. ◇ **Der:** *pekiel* subst. m., ‘Pökelfleisch’, [hapax] 1895 Kal.Warsz. s.145, WIECZ *Ja zwiózłem z sobą “artychy”, a Jagusia “dulców” i co nieco “pekla”.* ❖ Das deutsche Wort, seit (†1661) 1663 bei Schuppius belegt (GRIMM), geht auf nhd. *Pökel* ‘Salzbrühe’ zurück, das aus dem mnd. *pekel* ‘Salzbrühe zur Erhaltung des Fleisches und der Fische’ (MNDH) stammen soll (GRIMM); dort auch nd. *pekelfiesk*, während MNDH nur *pekel-âl* und *pekel-hering* kennt. Die unter den Derivaten genannte Kürzung *pekiel* (im Beleg in Anführungsstrichen!) ist ein Wort der Warschauer Stadtmundart.

« zurück blättern vor »